

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ความเชื่อด้านสุขภาพและพฤติกรรมการควบคุม โรคของผู้ที่มี
ภาวะความดันโลหิตสูงในศูนย์สุขภาพชุมชนเครือข่าย
โรงพยาบาลลี้ จังหวัดลำพูน

ผู้เขียน นางรัตนา เรือนอินทร์

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีลักษณ์ วรรณฤทธิ ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. พิภู บุญช่วง กรรมการ

บทคัดย่อ

ภาวะความดันโลหิตสูงเป็นความเจ็บป่วยเรื้อรังและเป็นปัญหาที่สำคัญทางสุขภาพ ที่ทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อนที่ส่งผลกระทบต่อทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ความเชื่อด้านสุขภาพและพฤติกรรมการควบคุมโรคจะช่วยลดผลกระทบที่มีต่อผู้ที่มีภาวะความดันโลหิตสูง การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเชื่อด้านสุขภาพและพฤติกรรมการควบคุมโรคของผู้ที่มีภาวะความดันโลหิตสูงและทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อด้านสุขภาพและพฤติกรรมการควบคุมโรคของผู้ที่มีภาวะความดันโลหิตสูงในศูนย์สุขภาพชุมชนเครือข่าย โรงพยาบาลลี้ จังหวัดลำพูน เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เป็นผู้ที่มีภาวะความดันโลหิตสูง ที่อาศัยในเขตศูนย์สุขภาพชุมชนแม่ตื่นแม่ป๋อก และบ้านปาง จำนวน 185 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถามที่ผ่านการการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ แบบสอบถามความเชื่อด้านสุขภาพของผู้ที่มีภาวะความดันโลหิตสูงได้ค่าความตรงตามเนื้อหา 0.89 และแบบสอบถามพฤติกรรมการควบคุมโรคของผู้ที่มีภาวะความดันโลหิตสูงได้ค่าความตรงตามเนื้อหา 0.84 และทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟ่าของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในระดับที่ยอมรับได้ (0.79, 0.81) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา และหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า

1. คะแนนความเชื่อด้านสุขภาพของผู้ที่มีภาวะความดันโลหิตสูงโดยรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเชื่อด้านสุขภาพอยู่ในระดับสูงทั้งในด้านการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อน การรับรู้ความรุนแรงของภาวะแทรกซ้อน และการรับรู้ประโยชน์ของการปฏิบัติพฤติกรรมการควบคุมโรค ส่วนคะแนนความเชื่อด้านสุขภาพด้านการรับรู้อุปสรรคของการปฏิบัติพฤติกรรมการควบคุมโรค อยู่ในระดับต่ำ

2. คะแนนพฤติกรรมการควบคุมโรคของผู้ที่มีภาวะความดันโลหิตสูงอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการควบคุมโรคอยู่ในระดับสูงในด้านพฤติกรรมการควบคุมอาหาร พฤติกรรมการรับประทานยา พฤติกรรมการจัดการกับความเครียด พฤติกรรมการตรวจตามนัด ส่วนพฤติกรรมการออกกำลังกายอยู่ในระดับปานกลาง

3. ความเชื่อด้านสุขภาพโดยรวมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการควบคุมโรค โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($r=0.362, p<0.05$)

การศึกษาครั้งนี้สามารถนำมาเป็นแนวทางการวางแผนการพยาบาลเพื่อส่งเสริมการควบคุมโรคในกลุ่มความดันโลหิตสูง และพฤติกรรมการออกกำลังกายในกลุ่มผู้ที่มีภาวะความดันโลหิตสูง

Independent Study Title Health Beliefs and Disease Control Behaviors Among Persons with Hypertension in Primary Care Unit of Li Hospital, Lamphun Province

Author Mrs. Rattana Riounin

Degree Master of Nursing Science (Adult Nursing)

Independent Study Advisory Committee

Assistant Professor Dr. Taweeluk Vannarit Chairperson

Associate Professor Dr. Pikul Boonchuang Member

ABSTRACT

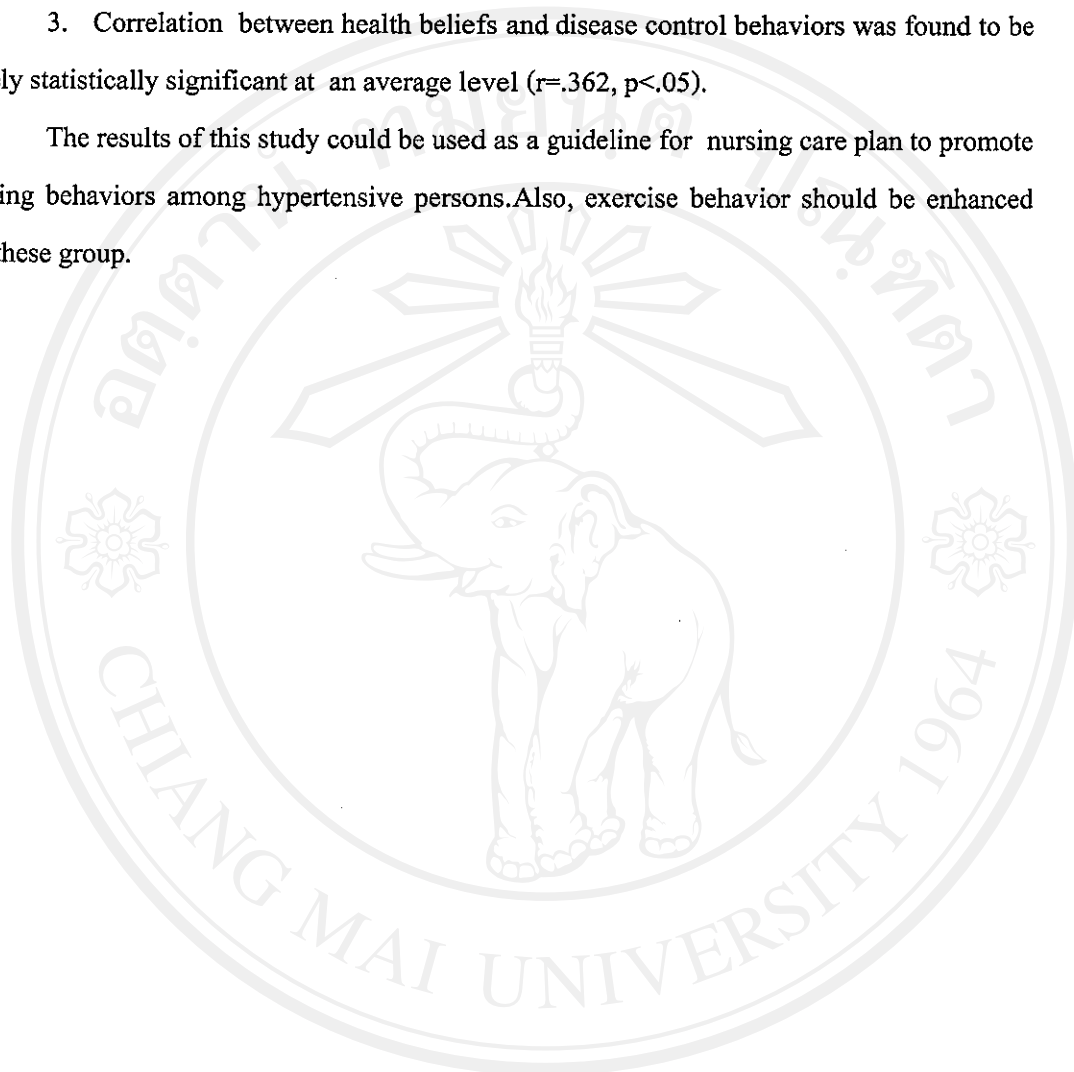
Hypertension , a chronic illness, is a significant health problem. It could contribute serious complications affecting detrimental effects on biopsychosocial well-being condition. Health beliefs and disease control behaviors could decrease the negative impacts of hypertension. The purpose of this descriptive study was to describe health beliefs and disease control behaviors of persons with hypertension in Primary Care Units of Li hospital, Lamphun province. The samples were selected by purposive sampling and consisted of 185 hypertensive patients who lived in Mae Pok Primary Care Unit, Mae Turn Primary Care Unit and Ban Pang Primary Care Unit. The instrument used to collect data was a questionnaire which was confirmed content validity through a panel of experts. Health beliefs questionnaire and disease control behaviors questionnaire found to be 0.89 and 0.84 respectively. Reliability was tested by Cronbach's alpha coefficient and its value was at an acceptable level (0.79, 0.84). Data were analyzed using descriptive statistics and Pearson's correlation coefficient. The results of study revealed that:

1. Overall score of the health beliefs of hypertensive patients were at a high level and the subscales of perceived susceptibility, perceived severity and perceived benefits were at a high level and the perceived barriers subscale was at low level;

2. Overall score of disease control behaviors were at a high level. The subscales of diet control behaviors, drugs used behaviors, stress management behaviors and follow up behaviors were at a high level but the exercises behaviors subscale was at a middle level; and

3. Correlation between health beliefs and disease control behaviors was found to be positively statistically significant at an average level ($r=.362, p<.05$).

The results of this study could be used as a guideline for nursing care plan to promote controlling behaviors among hypertensive persons. Also, exercise behavior should be enhanced among these group.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved